

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Spre o economie circulară: revizuirea legislației UE în materie de deșeuri

(2015/C 140/08)

Raportor:	dna Mariana GÂJU, primarul comunei Cumpăna, județul Constanța (RO-PSE)
Documente de referință:	Comunicarea Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Spre o economie circulară: un program «deșeuri zero» pentru Europa” COM(2014) 398 final Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile, a Directivei 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, a Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri, a Directivei 2000/53/CE privind vehiculele scoase din uz, a Directivei 2006/66/CE privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori și a Directivei 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice COM(2014) 397 final – 2014/0201 (COD)

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

A. Spre o economie circulară

1. salută lansarea de către Comisie a pachetului de măsuri privind economia circulară ⁽¹⁾ care stabilește un cadru comun și coerent în Uniunea Europeană pentru eficiența resurselor. CoR subliniază că aceasta necesită voință politică pentru schimbare, o politică și o planificare a investițiilor pe termen lung, precum și o schimbare a gradului de conștientizare și implicare a cetățenilor și a comportamentului în privința resurselor. CoR subliniază încă o dată rolul-cheie pe care îl joacă autoritățile locale și regionale în încadrarea în context a unor astfel de politici, dar și în aplicarea și evaluarea lor ⁽²⁾;

2. sprijină cu fermitate necesitatea și beneficiile tranziției către o economie circulară, așa cum s-a pus în evidență în cadrul Platformei europene la nivel înalt pentru utilizarea eficientă a resurselor (EREP) ⁽³⁾. CoR reiterează că aceasta este o consecință logică a angajamentelor stabilite în Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, care au fost elaborate în cadrul celui de-al șaptelea program de acțiune pentru mediu al UE (PAM7); subliniază că dezvoltarea unei economii circulare este elementul-cheie pentru îndeplinirea tuturor obiectivelor privind utilizarea eficientă a resurselor, asigurând faptul că economia poate crește și poate fi mai puțin dependentă de resursele primare, ceea ce duce la o mai bună protecție a mediului;

⁽¹⁾ COM(2014) 398 final.

⁽²⁾ CdR 140/2011 fin.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/re_platform/index_en.htm

3. prin urmare, este profund îngrijorat de anunțul din decembrie al Comisiei privind intenția de a retrage propunerea legislativă de modificare a mai multor directive privind deșeurile pentru promovarea economiei circulare; consideră că propunerea, care a însemnat deja o cantitate considerabilă de muncă din partea diferitelor instituții europene și părți interesate reprezintă în general un set echilibrat de compromisuri; în acest context, reamintește mesajele clare de susținere pentru continuarea procesului legislativ atât de către Parlamentul European, cât și de către Consiliul de Miniștri, precum și de numeroase părți interesate;

4. Cere Comisiei Europene să ajungă la utilizarea unei abordări mai integrale și globale a economiei circulare. Pe lângă atenția acordată prevenirii generării de deșeuri și reutilizării, tranziția spre o economie circulară necesită o abordare la nivelul întregului circuit și o mai bună corelare între diversele domenii de politică și inițiative, precum Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, Al șaptelea program de acțiune pentru mediu, Pachetul privind energia și schimbările climatice, amprenta de mediu (evaluarea ciclului de viață și amprenta de carbon) sau strategia europeană din Comunicarea „Inovarea în scopul creșterii durabile: O bioeconomie pentru Europa”;

5. ia notă, în acest context, de intenția Comisiei Europene de a prezenta, până la sfârșitul anului 2015, un set de propuneri „îmbunătățite” și „mai ambițioase”; totuși, își exprimă îndoiala cu privire la posibilitatea de a găsi compromisuri substanțial mai bune pentru o serie întreagă de probleme, într-un timp relativ scurt; reamintește, în acest context, necesitatea urgentă a unor orientări juridice clare și fiabile pentru autoritățile locale și regionale și marele potențial al economiei circulare de a contribui la creșterea economică; prin urmare, recomandă să nu se piardă timpul, ci să se încerce în continuare îmbunătățirea propunerilor Comisiei în cursul procedurii legislative deja începute și, prin urmare, solicită Comisiei și co-legislatorilor să ia în considerare următoarele observații și sugestii în activitatea lor viitoare, inclusiv cele privind consolidarea unei economii circulare în primele faze de proiectare și fabricare a produselor;

6. Subliniază necesitatea integrării depline a bioeconomiei în abordarea europeană pentru economia circulară. Cu o cifră de afaceri anuală de 22 de miliarde EUR, bioeconomia contribuie semnificativ la creșterea ecologică și sustenabilă și la crearea unor noi oportunități de ocupare a forței de muncă și de piață. Cele mai multe investiții bazate pe bioeconomie au loc la nivel regional sau local, unde – ca urmare a numeroaselor inițiative ascendente – sunt create noi lanțuri valorice și locuri de muncă;

7. reamintește, în acest context, în special potențialul important al economiei circulare de a genera economii pentru întreprinderile din UE, autoritățile publice și consumatori. Subliniază că aceste economii ar trebui să se traducă prin investiții de mare amploare și pe termen lung pentru economia UE, ducând, prin urmare, la crearea de locuri de muncă durabile în UE;

8. subliniază nevoia de a dezvolta în continuare un cadru politic favorabil pentru economia circulară la toate nivelurile – al UE, național și regional – luând măsuri care combină reglementarea inteligentă, instrumentele de piață, cu un accent deosebit pus pe promovarea utilizării materialelor reciclate, cercetarea și inovarea, stimulentele, schimbul de informații și sprijinul pentru abordările voluntare. CoR consideră că proiectarea și inovarea sunt elemente-cheie pentru a accelera tranziția către o economie circulară și invită Comisia să promoveze inovarea, inclusiv în cadrul Programului UE pentru cercetare și inovare (Orizont 2020), să faciliteze dezvoltarea unor modele mai circulare pentru produse și servicii, inclusiv printr-o politică a produsului mai coerentă, să dezvolte în continuare revizuirea și punerea în aplicare a Directivei privind proiectarea ecologică prin includerea criteriilor de utilizare eficientă a resurselor, și să stabilească modalitatea de utilizare a măsurării impactului asupra mediului în proiectarea produselor și proceselor;

9. susține aplicarea Directivei privind proiectarea ecologică la criteriile de utilizare eficientă a resurselor legate de durabilitate, modularitate, capacitate de reutilizare și de reciclare, cu acordarea de consiliere corespunzătoare consumatorilor, inclusiv pentru categoriile de produse prioritare viitoare din planul de lucru 2015-2017. Comitetul a solicitat deja o revizuire radicală a directivei și a normelor sale de aplicare, în vederea promovării utilizării eficiente a resurselor prin extinderea domeniului său de aplicare la produsele care nu țin de sectorul energetic dar au un impact de mediu considerabil⁽⁴⁾;

⁽⁴⁾ CđR 3751/2013, CđR 1617/2013, CđR 140/2011 fin.

10. subliniază importanța de a pune din primul moment un accent deosebit, în procesul de producție, pe ambalajele fabricate din materiale compozite, în vederea reducerii cantității de deșeuri din astfel de materiale care nu sunt reciclabile sau care sunt reciclabile numai folosind tehnologii complexe și costisitoare; sugerează ca regulamentul privind etichetarea ecologică să fie extins la tot mai multe servicii și produse, atât pentru a facilita punerea în aplicare a măsurilor avute în vedere pentru reducerea deșeurilor, cât și pentru a oferi o îndrumare mai clară și mai utilă consumatorilor, în scopul reducerii impactului pe care îl au asupra mediului produsele și serviciile;

11. salută inițiativele anunțate de Comisia Europeană în ceea ce privește promovarea achizițiilor publice ecologice (GPP – *green public procurement*), mai precis orientările referitoare la posibilitățile oferite de noile directive privind achizițiile publice de acest tip, recomandarea privind monitorizarea activităților desfășurate de statele membre în vederea atingerii obiectivului orientativ de 50 % în materie de achiziții publice ecologice, precum și sprijinul acordat instituirii de rețele ale autorităților publice în acest domeniu. Cu toate acestea, CoR își reiterează solicitarea de stabilire a unor obiective obligatorii în materie de achiziții publice ecologice pentru guvernele naționale și instituțiile europene ⁽⁵⁾;

12. reafirmă că este esențial să se monitorizeze progresele legate de inițiativa emblematică „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, în contextul Strategiei Europa 2020, al semestrului european și al analizei anuale a creșterii, aflate în legătură cu aceasta. Utilizarea eficientă a resurselor trebuie să devină o parte integrantă a sistemului național de raportare din cadrul Strategiei Europa 2020, a programelor naționale de reformă și a recomandărilor specifice fiecărei țări; în acest context, solicită Consiliului European să includă în evaluarea de la jumătatea perioadei a strategiei un nou obiectiv primordial privind productivitatea resurselor (constând în creșterea acesteia cu cel puțin 30 % până în 2030), exprimată ca raportul dintre PIB și consumul de materii prime (RMC – *Raw Material Consumption*), luând în considerare și obiectivele deja existente la nivel național ⁽⁶⁾;

B. Cu privire la propunerea de directivă de modificare a mai multor directive privind deșeurile

13. subliniază progresele obținute în gestionarea deșeurilor datorate unui cadru legislativ european bazat pe o politică proactivă. CoR subliniază faptul că unele state membre și autorități locale și regionale ating și depășesc obiectivele UE în acest domeniu și consideră că viitoarea legislație va trebui să le încurajeze să ia în considerare stadiile diferite de aplicare a măsurilor și să sprijine în special autoritățile cel mai puțin performante să își continue și îmbunătățească eforturile în această direcție;

14. consideră că o politică responsabilă și durabilă în ierarhia deșeurilor trebuie să își propună reducerea la maximum a generării de deșeuri și reducerea impactului negativ al deșeurilor, precum și gestionarea impactului acestora asupra sănătății umane și asupra mediului, reducerea consumului de materiale și reintegrarea materialelor conținute în deșeuri în circuitul economic. În opinia CoR, respectarea ierarhiei deșeurilor este cel mai eficient mod de a limita costurile ecologice și financiare ale gestionării deșeurilor și, prin urmare, este regretabil faptul că în Comunicarea Comisiei nu este explorată ideea de a include în WFD (*Waste Framework Directive*) și o țintă obligatorie pentru reducerea generării de deșeuri;

15. consideră că ar trebui simplificată aplicarea mecanismului de informare cu privire la faptul că un produs are produse secundare sau statut de neîncadrare la categoria deșeuri, aceasta fiind una dintre cele mai directe măsuri pentru a facilita reintroducerea de materiale în ciclul de producție și, prin urmare, evoluția către o economie circulară;

16. subliniază faptul că, având în vedere diferențele existente între regiunile și statele membre din UE în îndeplinirea obiectivelor stabilite în actuala legislație europeană în domeniul gestionării deșeurilor ⁽⁷⁾, este foarte importantă încurajarea cooperării și diseminării exemplelor de bune practici în domeniu, astfel încât statele membre și regiunile mai puțin performante să fie ajutate în îndeplinirea obiectivelor finale; deși va trebui să se țină seama de faptul că, în acele regiuni sau teritorii în care populația este foarte dispersată, cu densitate scăzută a populației și cu distanțe mari până la centrele de tratare, cresc costurile de gestionare a deșeurilor și este deosebit de dificilă îndeplinirea obiectivului final de eliminare totală a deșeurilor;

17. subliniază importanța creării unor piețe de desfacere a materialelor recuperate din deșeuri și a produselor fabricate din aceste materiale, creând astfel un cadru legal unitar dar și șanse egale tuturor celor care valorifică și reintegrează în circuitul economic aceste materiale;

⁽⁵⁾ CdR 140/2011 fin.

⁽⁶⁾ CdR 140/2011 fin.

⁽⁷⁾ Directivele 2008/98/CE, 99/31/CE, 94/62/CE.

18. subliniază rolul esențial al ALR în punerea în aplicare a legislației din acest domeniu, în crearea și finanțarea de infrastructuri de tratare și stocare a deșeurilor și în gestionarea operațională a fluxurilor de deșeuri, aceasta din urmă fiind una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă ALR. Își exprimă în continuare, ca și în avizul anterior ⁽⁸⁾, dorința de a consolida participarea ALR la revizuirea obiectivelor pe care va trebui să le îndeplinească. CoR solicită în acest context ca UE să le asigure ALR un nivel de intervenție și de cooperare care să respecte pe deplin principiul subsidiarității;

19. regretă faptul că valorificarea energetică a deșeurilor, în cazul deșeurilor nereciclabile, ca etapă finală a procesului de valorificare a deșeurilor, nu este reliefată suficient în propunerea de directivă, în condițiile în care aceasta ar permite să se îndeplinească mai bine obiectivele ambițioase atribuite tuturor statelor membre, consolidând totodată independența energetică a Uniunii Europene;

20. consideră că rezultatele evaluării impactului ⁽⁹⁾ care însoțește documentul „Propunere de directivă a PE și a Consiliului” sunt foarte optimiste și recomandă Comisiei clarificarea datelor care au stat la baza realizării acestuia, inclusiv a dovezilor științifice care au determinat Comisia să aleagă o anumită abordare, costurile unei asemenea abordări și nu în ultimul rând, oportunitatea utilizării criteriului legat de cele mai performante state membre;

21. plecând de la o serie de recomandări anterioare ⁽¹⁰⁾, susține introducerea accelerată și sistematică a unor instrumente economice în gestionarea deșeurilor de către statele membre și autoritățile locale și regionale, de exemplu prin promovarea instrumentelor respective în cadrul planurilor de gestionare a deșeurilor și al planurilor de punere în conformitate (ca parte a sistemului de alertă timpurie) și prin promovarea sistemelor de răspundere extinsă a producătorilor; Comitetul subliniază potențialul acestor instrumente de a genera venituri pentru autoritățile locale și regionale, care pot fi folosite la compensarea (unei părți a) costurilor administrative legate de punerea în aplicare și supravegherea aplicării obiectivelor privind deșeurile, precum și la alocarea unor fonduri pentru activități de colectare a gunoaielor, reciclare și alte proiecte de mediu;

Definiții

22. solicită Consiliului și Parlamentului European să păstreze o definiție unică și neambiguă a *deșeurilor municipale* în Anexa VI a propunerii de directivă. Această definiție trebuie clarificată astfel încât aceasta să nu se bazeze pe *cine* colectează deșeurile, ci pe *ce* anume se colectează. Este necesară o singură definiție clară atât pentru asigurarea coerenței și a punerii în aplicare corespunzătoare a politicii, cât și pentru compararea realizărilor diferitelor autorități locale și regionale și state membre;

23. își exprimă satisfacția față de propunerea de schimbare a definiției a ceea ce se consideră *pregătit pentru reutilizare și reciclare*. Chiar dacă aceasta nu este încă o definiție bazată integral pe rezultat, ea răspunde solicitărilor anterioare ale CoR de a stabili o metodă unică de calcul a performanțelor reciclării și a cantităților reciclate efectiv ⁽¹¹⁾;

24. recomandă Comisiei revizuirea definițiilor pentru *colectare* și *colectare selectivă*, întrucât în statele membre ele au diverse interpretări. De asemenea, CoR recomandă și definirea conceptului de *sortare*, atât din rațiuni statistice și de raportare, cât și din rațiuni de calitate a materialelor, întrucât multe state membre colectează și raportează cantitățile de deșeuri livrate spre facilitățile de sortare, cantități care pot conține până la 30 % impurități;

O metodă unică de măsurare

25. subliniază și susține importanța stabilirii unei metode unice de calcul pentru țintele de reciclare și salută propunerea Comisiei. Această simplificare și alegerea „output-oriented method” va permite o mai bună comparare a diferitelor performanțe în UE și va contribui la transformarea deșeurilor în resurse utile; subliniază însă că persistă o serie de întrebări privind metoda de calcul propusă. Astfel, în cazul anumitor fluxuri de deșeuri, atingerea țintelor poate deveni foarte dificilă cu actualele tehnici. Comitetul cere Comisiei Europene clarificări cu privire la metoda de calcul, la definițiile utilizate și, dacă va fi cazul, propuneri de adaptări ale metodei;

⁽⁸⁾ CdR 1617/2013.

⁽⁹⁾ SWD(2014) 208 final.

⁽¹⁰⁾ CDR 3751/2013, CDR 1617/2013.

⁽¹¹⁾ CdR 3751/2013.

Prevenirea generării de deșeuri și optimizarea modelelor de gestionare a deșeurilor

26. subliniază că, pentru respectarea principiilor „ierarhiei deșeurilor”, în care prevenirea generării deșeurilor ocupă primul loc, fiind în același timp și o componentă fundamentală a economiei circulare, ar trebui ca acest principiu să fie luat în considerare înaintea tuturor celorlalte. În acest sens, Comisia ar trebui mai întâi să propună *ținte obligatorii pentru prevenirea generării deșeurilor*, însoțite de stimulente financiare, dar și aplicarea deplină a principiului „poluatorul plătește”;

27. își reiterează solicitarea de a introduce un obiectiv obligatoriu de prevenire/reducere a deșeurilor municipale în UE pentru ca, până în 2020, cantitatea de deșeuri municipale pe cap de locuitor să se reducă cu 10 % față de nivelul înregistrat în 2010 ⁽¹²⁾;

28. recomandă elaborarea unor metode suplimentare pentru îmbunătățirea colectării selective și a reciclării deșeurilor precum: încurajarea transportului pneumatic al deșeurilor menajere, utilizarea pe șantiere a unor containere cu cuve cu mai multe compartimente care să faciliteze selectarea și gestionarea diferitelor tipuri de deșeuri din construcție și demolare, elaborarea unor modele de gestionare și a unor instalații pentru reciclarea deșeurilor provenite din creșterea viitoare, previzibilă, a deșeurilor de panouri solare fotovoltaice, realizarea unei rețele de infrastructuri pentru decontaminarea și valorificarea mijloacelor de transport la sfârșitul ciclului lor de viață;

Răspunderea extinsă a producătorilor

29. subliniază că, în momentul tranziției către o economie circulară, nu trebuie luată în considerare doar gestionarea deșeurilor, ci trebuie implicate și alte domenii care au legătură cu proiectarea și fabricarea de produse. Pentru ca produsele să poată fi reciclate și puse la dispoziție cu ușurință, trebuie promovate dezvoltarea ecologică a produselor și difuzarea tehnologiilor care implică puține sau zero deșeuri;

30. în vederea consolidării răspunderii extinse a producătorilor, solicită Consiliului și Parlamentului European să mențină modificarea propusă la articolul 8 din DCD, care obligă, și nu doar invită statele membre să încurajeze eficiența și proiectarea ecologică a produselor, inclusiv durabilitatea tehnică și capacitatea de reciclare, și să țină seama de impactul întregului ciclu de viață al produselor;

31. observând că propunerea de directivă nu prevede un obiectiv cuantificat în favoarea unei concepții responsabile, sub aspect ecologic, a produselor, invită la o responsabilizare sporită a actorilor economici în sensul îmbunătățirii concepției produselor responsabile sub aspect ecologic și dorește să se elaboreze recomandări privind volumul de materiale reciclate care să fie utilizate în bunurile scoase pe piață; în acest context, subliniază și importanța etichetării ecologice;

32. subliniază faptul că principiul responsabilității extinse a producătorilor, categorie în care intră și producătorii și importatorii, se dovedește a fi o pârghie eficientă a politicii de promovare a măsurilor de prevenire a generării deșeurilor. Solicită totuși să se ia măsuri de însoțire pentru a se asigura că costurile induse nu se răsfrâng asupra consumatorilor finali și că profitul obținut este reinvestit în procesul de gestionare a deșeurilor;

33. sprijină în continuare consolidarea principiului REP în legislația UE ⁽¹³⁾, cu propunerea de a se introduce cerințe minime (acoperirea costurilor pentru colectarea, managementul și tratarea fluxurilor de deșeuri, costul informării populației și adaptării design-ului produselor -ecodesign);

Obiective

34. solicită Parlamentului European și Consiliului să-și păstreze ambiția în privința obiectivului propus de Comisie pentru reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale. CoR salută de asemenea și noua dispoziție conform căreia statele membre trebuie să includă măsuri privind colectarea și reciclarea deșeurilor care conțin cantități semnificative de materii prime critice în planurile lor de gestionare a deșeurilor;

⁽¹²⁾ CdR 1617/2013.

⁽¹³⁾ CdR 1617/2013.

35. recomandă ca legislația europeană să fie în același timp ambițioasă dar și realistă. CoR atrage atenția asupra faptului că propunerile de modificare a țintelor simultan cu propunerea unei metode unice de calcul pot fi foarte provocatoare pentru multe state membre și autorități locale și regionale, mai ales pentru acelea care au întâmpinat dificultăți în implementarea actualei legislații. Țintele noi ar trebui stabilite după o analiză detaliată a motivelor neîndeplinirii actualelor obiective și a consecințelor acestora, inclusiv la nivel regional, întrucât caracterul demografic aparte al anumitor zone cu densitate extrem de scăzută a populației este deosebit de semnificativ; sugerează că stabilirea unor obiective ambițioase și realiste în materie de reciclare ar trebui să se bazeze pe o dezbateră aprofundată cu statele membre și autoritățile lor locale și regionale cu privire la măsurile necesare asigurării monitorizării eficiente a acestor obiective și a reușitei implementării lor;

36. atrage atenția asupra faptului că punerea în aplicare a obiectivelor actuale variază în mod considerabil de la un stat membru la altul și de la o regiune la alta; totuși, subliniază că rezultatele pozitive înregistrate în unele state membre arată, în același timp, că atingerea obiectivelor sau apropierea de acestea este posibilă atunci când condițiile-cadru respective sunt favorabile și dacă se dezvoltă capacitățile administrative necesare acolo unde acestea nu există până în prezent ⁽¹⁴⁾;

37. pledează ferm pentru ca țintele stabilite de către noua directivă să fie corelate cu calitatea materialelor reciclate/recuperate, astfel încât acestea să nu aducă prejudicii mediului și sănătății umane și încât să se asigure posibilitatea unei concurențe loiale cu resursele primare în piața de desfacere. În același timp trebuie definite metode unitare și clare de calcul al cotelor de reciclare efectivă;

38. recomandă menținerea nivelului de ambiție cu privire la obiectivele referitoare la reciclarea deșeurilor de ambalaje pentru 2020, 2025 și 2030 și sprijină propunerea de utilizare a unei metode unice de calculare a rezultatelor în materie de reciclare prin limitarea acestora la activitățile de reciclare, spre deosebire de activitățile actuale de recuperare și de reciclare. . Ar trebui stabilite obiective cantitative de reciclare după evaluarea impactului modificării metodei de calcul. Reutilizarea directă a ambalajului ar trebui să fie, de asemenea, luată în considerare în metodele de calcul și obiective. CoR a cerut deja să se analizeze posibilitatea de a mări volumul de reciclare a ambalajelor din plastic la 70 %, iar în cazul sticlei, metalelor, hârtiei, cartoanelor și lemnului, la 80 % până în 2020;

39. își reia solicitarea ca în DCD revizuită să fie introdus un nou obiectiv de reciclare pentru deșeuri biologice, în perspectiva dezvoltării acestui sector și stabilirii unor obiective cantitative ⁽¹⁵⁾. Alături de acestea, Comisia ar putea stabili și criteriul obligatoriu privind calitatea compostului, pentru a promova piața reciclării deșeurilor biologice și protecția mediului ⁽¹⁶⁾. În acest scop, ar putea fi util să se stabilească orientări care să fie difuzate în rândul cetățenilor, pentru a îmbunătăți calitatea deșeurilor biologice colectate și trimise la compostare;

40. recomandă ferm, din nou, necesitatea stabilirii de obiective suplimentare în materie de pregătire pentru reutilizare, care să fie obligatorii, separate și specifice fiecărui flux de deșeuri, în special pentru mobilier, textile și DEEE, mai ales că astfel de obiective există deja în anumite țări la nivel național/regional ⁽¹⁷⁾;

Depozitarea deșeurilor

41. urmând exemplul lansării de către Parlamentul European a unui apel de interzicere progresivă a depozitării deșeurilor ⁽¹⁸⁾, CoR a solicitat interzicerea depozitării deșeurilor reciclabile și a celor biodegradabile până în 2020 ⁽¹⁹⁾. În acest sens, CoR își reiterează solicitarea către PE și Consiliu de a menține cel puțin obiectivul propus, acela ca începând de la 1 ianuarie 2025 să nu se mai depoziteze nici un fel de deșeuri reciclabile și biodegradabile, iar deșeurile reciclabile să fie colectate separat și reciclate acolo unde este posibil sub aspect tehnic și economic;

⁽¹⁴⁾ [1] A se vedea și Raportul de evaluare a impactului teritorial privind pachetul pentru o economie circulară, CdR 05609/2014.

⁽¹⁵⁾ CdR 74/2009 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 1617/2013.

⁽¹⁷⁾ CDR 1617/2013, CDR 3751/2013, CdR 140/2011 final.

⁽¹⁸⁾ Raportul Parlamentului European privind o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, (2011/2068(INI)) 8.5.2012

⁽¹⁹⁾ CDR 3751/2013, CDR 1617/2013.

42. solicită revizuirea formulării obiectivelor de reducere, întrucât conceptele de depozite de deșuri nepericuloase și deșuri municipale sunt amestecate în calculele și proporțiile prezentate, chiar dacă deșeurile municipale nu sunt singurul tip de deșuri care pot ajunge în depozitele de deșuri nepericuloase. CoR sugerează totodată reformularea obiectivului neobligatoriu propus, de maxim 5 % depozitare a deșurilor reziduale până în 2030, în termeni mai flexibili, dar subliniază că acesta ar trebui transformat într-un obiectiv obligatoriu de reducere a depozitării acestor deșuri, ceea ce ar reflecta mai bine mandatul încredințat de cel de-al 7-lea program de acțiune pentru mediu și recomandările anterioare ale CoR⁽²⁰⁾;

43. solicită Comisiei să analizeze mai detaliat chestiunea potențialului pe care îl prezintă reciclarea deșeurilor din construcții și demolări (CDW – *construction and demolition waste*) și mai ales să evalueze dacă un singur obiectiv în acest domeniu este suficient pentru a stimula colectarea, sortarea și reciclarea diverselor materiale de construcție sau dacă s-ar impune stabilirea de ținte specifice în cazul materialelor mai puțin întâlnite în deșeurile din construcții și demolări;

Mecanismul de alertă timpurie și raportarea

44. salută propunerea de a introduce un sistem de alertă timpurie pentru a monitoriza conformitatea cu obiectivele de reciclare propuse în noua directivă. Planurile de conformitate reflectă recomandările CoR privitoare la foile de parcurs individuale pentru fiecare stat membru. Totodată, solicită Comisiei să ofere un sprijin metodologic statelor membre la elaborarea acestor planuri;

45. salută de asemenea și introducerea obligativității raportărilor anuale, însoțite de un raport de control al calității și verificate de o parte terță, independentă. Acest aspect ar putea crea premisele unei mai bune evaluări a situației atingerii obiectivelor în statele membre și ar da posibilitatea luării unor măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor;

46. recomandă ca prezentarea rapoartelor anuale în scopul evaluării de către o terță parte independentă să fie obligatorie doar atunci când există îndoieli în ce privește fiabilitatea datelor menționate în aceste rapoarte, și sfătuiește Comisia să definească criteriile obiective și să ofere sprijin metodologic care să facă posibilă o astfel de evaluare;

Subsidiaritatea și proporționalitatea

47. Consideră că noile obiective în materie de reciclare pentru deșeurile municipale, deșeurile de ambalaje, DEEE, eliminarea până în 2025 și apoi 2030 a depozitării deșeurilor reciclabile, sistemul de avertizare timpurie și modificarea obligațiilor de raportare, nu reprezintă un motiv de îngrijorare sub aspectul subsidiarității. Există însă câteva probleme legate de subsidiaritate în ceea ce privește nivelul diferit al punerii în aplicare a obiectivelor actuale și calendarul preconizat de Comisie pentru noile obiective⁽²¹⁾;

Acte delegate

48. Observă, cu îngrijorare, numeroasele clauze din noua directivă prin care i se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în viitor.

⁽²⁰⁾ CDR 3751/2013, CDR 1617/2013.

⁽²¹⁾ Raport privind consultarea Rețelei CoR de monitorizare a subsidiarității (RMS) și a Grupului de experți în materie de subsidiaritate (GES), 2014.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

COM(2014) 397 final – 2014/0201 (COD)

Articolul 1 – Modificarea Directivei 2008/98/CE, punctul (6) – articolul 8 litera (b) se modifică după cum urmează

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text: „2. Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a încuraja proiectarea de produse cu scopul de a reduce impactul acestora asupra mediului și generarea de deșeuri în cursul producerii și al utilizării ulterioare a produselor, fără a denatura piața internă. Printre aceste măsuri se numără cele care încurajează dezvoltarea, producția și comercializarea produselor cu utilizări multiple, care sunt durabile din punct de vedere tehnic și care pot, după ce au devenit deșeuri, să facă obiectul reutilizării și reciclării, pentru a facilita punerea în aplicare corespunzătoare a ierarhiei deșeurilor. Măsurile țin seama de impacturile întregului ciclu de viață al produselor;”	(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text: „2. <u>Comisia Europeană și</u> Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a <u>asigura că produsele sunt concepute</u> încuraja proiectarea de produse cu scopul de a reduce impactul acestora asupra mediului și generarea de deșeuri în cursul producerii și al utilizării ulterioare a produselor, fără a denatura piața internă. Printre aceste măsuri se numără cele care încurajează dezvoltarea, producția și comercializarea produselor cu utilizări multiple, care sunt durabile din punct de vedere tehnic și care pot, după ce au devenit deșeuri, să facă obiectul reutilizării și reciclării, pentru a facilita punerea în aplicare corespunzătoare a ierarhiei deșeurilor. Măsurile țin seama de impacturile întregului ciclu de viață al produselor;”

Expunere de motive

Schimbările cele mai semnificative pentru a asigura eficiența resurselor pot fi făcute la sursă. Îmbunătățirea fazei de concepție a produselor pentru a fi reutilizabile, reparabile și reciclabile și optimizarea ambalajului pot avea o contribuție semnificativă la evitarea producerii de deșeuri, care este principalul imperativ în acest domeniu, înaintea reciclării și a reutilizării. Prin urmare, este necesară o politică mai ambițioasă în materie de proiectare ecologică a produselor, atât la nivelul UE, cât și la nivel național.

Amendamentul 2

COM(2014) 397 final – 2014/0201 (COD)

Articolul 1 – Modificarea Directivei 2008/98/CE, punctul (11)

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
(11) La articolul 22, al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text: „În scopul de a reduce la minimum contaminarea materialelor din deșeuri, statele membre asigură colectarea separată a biodeșeurilor până în 2025. Comisia efectuează o evaluare privind gestionarea biodeșeurilor în vederea prezentării unei propuneri, dacă este cazul. Evaluarea examinează oportunitatea stabilirii unor cerințe minime pentru gestionarea biodeșeurilor și a unor criterii de calitate pentru compostul și digestatul din biodeșeuri, în vederea garantării unui nivel înalt de protecție a sănătății umane și a mediului.”	(11) La articolul 22, al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text: „În scopul de a reduce la minimum contaminarea <u>materialelor reciclabile și a asigura reciclarea optimă a materialelor din deșeuri organice</u>, statele membre asigură colectarea separată a biodeșeurilor până în 2025. Comisia efectuează o evaluare privind gestionarea biodeșeurilor în vederea prezentării unei propuneri, dacă este cazul. Evaluarea examinează oportunitatea <u>stabilirii unor cerințe minime pentru gestionarea biodeșeurilor și a</u> unor criterii de calitate pentru compostul și digestatul din biodeșeuri, în vederea garantării unui nivel înalt de protecție a sănătății umane și a mediului.”

Expunere de motive

Biodeșeurile nu sunt un factor de contaminare. Colectarea trebuie să aibă în vedere modalitățile de valorificare maximă a deșeurilor (de exemplu, producerea de energie din biogaz, de fertilizatori etc.) și nu să mențină celelalte deșeuri uscate. În plus, nu trebuie impus un mod sau altul de colectare sau gestionare a acestor deșeuri. Trebuie admisă flexibilitatea de adaptare la condițiile locale și noile tehnologii. Ceea ce contează este calitatea biodeșeurilor, nu metoda de colectare/gestionare a acestora.

Amendamentul 3

COM(2014) 397 final – 2014/0201 (COD), Anexa VI

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
Compoziția deșeurilor municipale Deșeurile municipale includ deșeurile menajere, cele provenite din comerțul cu amănuntul, precum și cele generate de micile întreprinderi, clădirile de birouri și instituții (cum ar fi școli, spitale, clădiri guvernamentale), care sunt similare ca natură și compoziție cu deșeurile menajere, colectate de către municipalități sau în numele acestora. Fac parte din această categorie: — deșeurile voluminoase (de exemplu, aparatele de uz casnic, piesele de mobilier, saltelele); — deșeurile de grădină, frunzele, resturile rezultate în urma tunderii gazonului, gunoaiile adunate de pe străzi, conținutul containerelor pentru deșeuri și deșeurile generate de activitatea de curățare a piețelor; — deșeurile provenite din serviciile municipale selectate, și anume deșeurile rezultate din activitatea de întreținere a parcurilor și grădinilor, precum și din activitatea de curățare a străzilor. Din această categorie fac parte, de asemenea, deșeurile din aceleași surse și similare ca natură și compoziție, care: — nu sunt colectate în numele municipalităților, ci direct prin scheme de răspundere a producătorilor sau de instituții private fără scop lucrativ în vederea reutilizării și reciclării, în principal prin colectare separată; — provin din zonele rurale care nu beneficiază de un serviciu regulat de colectare a deșeurilor. Nu fac parte din această categorie: — deșeurile provenite din rețeaua de canalizare și tratare, inclusiv nămolul de epurare; — deșeurile din construcții și demolări.	Compoziția deșeurilor municipale Deșeurile municipale includ deșeurile menajere, cele provenite din comerțul cu amănuntul, precum și cele generate de micile întreprinderi, clădirile de birouri și instituții (cum ar fi școli, spitale, clădiri guvernamentale), care sunt similare ca natură și compoziție cu deșeurile menajere, colectate de către municipalități sau în numele acestora. Fac parte din această categorie: — deșeurile voluminoase (de exemplu, aparatele de uz casnic, piesele de mobilier, saltelele); — deșeurile de grădină, frunzele, resturile rezultate în urma tunderii gazonului, gunoaiile adunate de pe străzi, conținutul containerelor pentru deșeuri și deșeurile generate de activitatea de curățare a piețelor; — deșeurile provenite din serviciile municipale selectate, și anume deșeurile rezultate din activitatea de întreținere a parcurilor și grădinilor, precum și din activitatea de curățare a străzilor. Din această categorie fac parte, de asemenea, deșeurile din aceleași surse și similare ca natură și compoziție, care: — nu sunt colectate în numele municipalităților, ci direct prin scheme de răspundere a producătorilor sau de instituții private fără scop lucrativ în vederea reutilizării și reciclării, în principal prin colectare separată; — provin din zonele rurale care nu beneficiază de un serviciu regulat de colectare a deșeurilor. Nu fac parte din această categorie: — deșeurile provenite din rețeaua de canalizare și tratare, inclusiv nămolul de epurare; — deșeurile din construcții și demolări. <u>Catalogul european al deșeurilor precizează exact ce deșeuri municipale acoperă.</u>

Expunere de motive

Este necesară o definiție comună pentru a evalua măsura în care statele membre îndeplinesc obiectivele legislației privind deșeurile și pentru a compara politicile acestora, nu pentru a evalua performanțele autorităților locale. Prin urmare, deșeurile municipale nu ar trebui definite în funcție de cine colectează deșeurile, ci de ceea ce este colectat (adică, pe baza compoziției lor). În plus, definiția deșeurilor municipale prevăzute în directivă pare și mai detaliată în Catalogul european al deșeurilor care, la rândul său, este întemeiată pe o decizie a Comisiei Europene.

Bruxelles, 12 februarie 2015

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Markku MARKKULA
